

A választott főtevékenységek 2018-19 és 2022-23 tanévek közti időszakban

Tartalom

ECDL VIZSGA KÖVETELMÉNYEIHEZ IGAZÍTOTT INFORMATIKAI OKTATÁS A TANÓRÁK KERETÉBEN	2
<i>Szükségessége:</i>	2
<i>Az eddigi elmaradás oka, innováció nehézségei:</i>	3
<i>Az innovációs elem célja</i>	3
<i>Megvalósítás lehetőségei, eljárásrendje</i>	3
<i>A megvalósítás időterve</i>	4
<i>Beválási kritérium</i>	5
AZ IDEGEN NYELVI KÉPZÉS ÁTALAKÍTÁSA – AZ ANGOL NYELVI NÍVÓCSOPORTOS KÉPZÉS OSZTÁLYONKÉNTI BONTÁSSAL	5
<i>Az innovációs elem célja</i>	6
<i>A megvalósítás eljárásrendje</i>	7
<i>Beválási kritérium:</i>	7
HATÉKONY TANULÁS SEGÍTÉSE, GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE (GONDOLAT-) ELMETÉRKÉPPEL	8
<i>Az innovációs elem célja</i>	8
<i>Előkép az iskolai gyakorlatunkban</i>	8
<i>A megvalósítás lehetőségei, eljárásrendje</i>	9
<i>A megvalósítás időterve</i>	10
<i>Beválási kritériumok:</i>	10
PROJEKTMÓDSZEREK ALKALMAZÁSÁNAK ERŐSÍTÉSE	11
<i>Az innovációs elem célja</i>	11
<i>Előképek iskolai gyakorlatunkban</i>	11
<i>Megvalósítás lehetőségei, eljárásrendje</i>	12
<i>A megvalósítás időterve</i>	13
<i>Beválási kritérium:</i>	13
MELLÉKLET	14
<i>ECDL vizsga követelményeihez igazított informatikai oktatás a tanórák keretében</i>	14
Források	14
<i>Az idegen nyelvi szerkezetváltás megvalósításának időterve</i>	15
Idő- és erőforrásterv	15
Források:	17
<i>Hatékony tanulás segítése, gondolkodás fejlesztése (gondolat-) elmetérképpel</i>	18
Források	18
Iskolai előzménytár	18
<i>Projektoktatás</i>	18
Források:	18
Iskolai előzménytár	19
Egyéni projektterv és kollégák egyeztetés után vállalt projektjei	19

A kiválasztott területek közt található egy olyan jó gyakorlatot, melynek jellegét, belső szerkezetét kívánjuk változtatni (**idegen nyelv**), egy másik, melyet belső tudásmegosztással kívánunk terjeszteni, mélyíteni tantestületen belül, és ezzel szolgálni a tanulásmotivációt (**projekt módszer**), egy külső, tanulás hatékonyságát erősítő gyakorlat adaptálását (**elmetérkép**), s

végül egy hiányszakos fejlesztendő terület (**informatika**) tematikai, gyakorlatorientáltabb megújítását.

Az érintett területeken közreműködő kollégák közt számosan akadnak Ped2-es minősítési lehetőség előtt állók, akiknek e területek sikeres fejlesztése (informatika, tanulói jegyzettechnika fejlesztése, projektoktatási lépések) leendő portfóliójuk hivatkozásra érdemes innovációs elemei lehetnek. Így hasznosulhat az intézményvezetési törekvés a tanári szakmai fejlődésben. Remélem, felismerik ezt, élnek a lehetőséggel.

ECDL VIZSGA KÖVETELMÉNYEIHEZ IGAZÍTOTT INFORMATIKAI OKTATÁS A TANÓRÁK KERETÉBEN

Szükségessége:

Az informatikaoktatás hatékonyságnövelésének szükségességét indokolni jelen dokumentumban szükségtelen, megmosolyogtató evidencia lenne. Iskolánk nem most kívánja felfedezni a spanyolviaszt, hisz tantervünk része a tantárgy, mindig akadtak diákok, akik egy-egy tanév szaktárgyi versenyén dobogóra léphettek.

Mint ahogy azt lejjebb majd megemlítem, **az iskola** sokáig a testnevelés emelt óraszámú (3 helyett 5 óra és vívásfakultációval) oktatásával kívánta a beiratkozáskor a szülők előtt vonzóbbá tenni egyes osztályait, de a néhány évvel ezelőtti a mindennapos testnevelés jelszavával megemelt óraszámok miatt **elvesztette korábbi specializációját**.

A diákok a tabletek és internetes telefonok megjelenésével egyre korábban és gyorsabban válnak számítógép és internet felhasználókká, szereznek internetes felhasználói ismereteket családi és kortársi közösségekben, és növekszik a tartalmi elvárás az oktatással szemben is. Ezen felül a szülők miközben tisztában vannak azzal, hogy a digitális tanulás a jövő záloga, féltik a gyermekeiket a velejáró veszélyektől is. Így a tartalmi elvárás mellett egyfajta erkölcsi, etikai nevelést is várnak az informatikaoktatástól (netikett: virtuális tulajdonjogok, adatvédelem, veszélyek felismerése, zaklatás stb.) A szülők egy igényesebb köréből számtalanszor volt hallható panasz a tantárgy tartalmi eredményességére: kevesellték a gyakorlatias tudás megjelenését a diákok otthon is érzékelhető felhasználói készségében.

A fentebb említett elvesztett specializáció pótlására - a vívásfakultáció megtartása mellett – az alább kifejtésre kerülő informatika tantárgyi tartalmi hangsúlymódosítás, egy az idegen nyelvi képzéshez hasonló külső kimeneti vizsga lehetőségének megteremtése pótolhatja a hiányt.

Nem kerülhető meg persze az az elvárás sem, hogy az iskola ne csupán az informatikaoktatás, hanem az egyéb tantárgyak tantermi ismeretszerzésében is támaszkodjon erőteljesebben a digitális írásbeliség adta lehetőségekre. E cél kitűzésére egyrészt informatikai háttérünk megkésettsége (interaktív táblák hiánya, tabletek alacsony száma) másrészt magas tantestületi korfánk miatt nem vállalkoznék ezen ötéves ciklus keretében, de néhány kolléga gyakorlatában már érzékelhetően jelen van.

Az eddigi elmaradás oka, innováció nehézségei:

1. Önkritikusan kell elismernünk, hogy az ilyen irányú fejlesztés eddigi elmaradásának oka egyrészt a testnevelés (vívás fakultáció) és az idegen nyelv nívócsoportos oktatásának bevezetése volt a meglévő szakos háttér kihasználhatósága miatt, illetve az utóbbi évek gyakori tanárváltásai, tanári szemlélete.
2. Az órakeretet csoportbontáshoz, órakeret emeléshez pillanatnyilag nem tudjuk növelni az informatikai képzettséggel rendelkezők jelenlegi egyéb szakos óraleterheltsége miatt. Az tantárgyfelosztási keret változtatására 2018-19-es tanévben kerülhet sor, amennyiben találunk/teremtünk lehetőséget feladatok átcsoportosítására.
3. A 2013 óta elmaradó informatikai normatíva elmaradása miatt kiéheztetetté vált az informatikaterem. A számtalan kormányzati ígéret után bizok abban, hogy ez nem marad így örökké. (A program írásának idején jelentette be a tankerület jelentősebb mértékű IKT eszközbeszerzés, kiszállítást és fejlesztés tényét.)

Az innovációs elem célja

Az eddigi tanterv és tanmeneti szerkezet áthangolása az ECDL START vizsgarendszer követelményrendszerének elsajátításához a 8. évfolyam végére a 4 moduljának (számítógépes alapismeretek, online alapismeretek, szövegszerkesztés, prezentáció) 3 tanévre elosztásával, s a jelenleg rendelkezésre álló heti 1 órás órakereten belül. A felmenő rendszerű képzést 6.-7. évfolyamon szakköri vizsga felkészítő órákkal támogatnánk meg.

Megvalósítás lehetőségei, eljárásrendje

Óratervi kondíciónk (heti 1-1 óra az évfolyamokon) jelenleg nem megfelelő e terv megvalósítására, de bátorító példa és eljárás lehet az interneten keresztül megismert a nemesvámosi iskolai megoldás (bizonyos évfolyamokon 0,5 órával emelt óraszám, ECDL szakkör indítsa), nem tartom tehát lehetetlennek tervemet.

1. A 2017-18-as tanév a kilencévnnyi GYES után visszatérő kolléga akklimatizálódásának éve és az elméleti felkészülés ideje lenne,
2. Az ECDL tematika tanórákba adaptálása a négy évfolyamon szakmai információk begyűjtésével kezdődhet (kerületi szaktanári, intézményvezetői tapasztalatok meghallgatása, tankerületi ECDL vizsgaközpont megkeresése). 2017-18 tanév II. féléve és nyara szánható az elméleti és tantervi – tanmeneti felülvizsgálatra.
3. A 3. és 4. évfolyamon szakképzett két kollégánk informatikát tanít, ezen évfolyamok tematikái, különösen a 4. évfolyamon már néhány elemében megsegíthetné a későbbi felsős munkát.

Érintett **alsós kollégám véleménye szerint** érdemes lenne kísérletképpen egy komolyabb tematikát vinni a 3.-4. évfolyamon nem heti egy órában, esetleg még a kiemelt érdeklődésűeknek plusz szakkört is tartani. Természetesen még nem az ECDL moduljai kapcsán, hanem olyan alapozást nyújtva, ami minden informatikai téma alapját képezi: algoritmikus gondolkodás, problémamegoldási stratégiák, alkotói önállóság, alkalmazó készség stb.... (pl., tanulásmódszertannak is fontos alapjai)

4. Az új 2019-es kerettanterv miatti óratervi átgondolás adhat lehetőséget a helyi tanterv felülvizsgálatára, s emelhető az informatikára szánt órakeret 7-8. évfolyamon 1-ről 1,5 órára.
5. A személyi feltételeket pedig 5-6. évfolyami képesített tanítóinkkal erősíthetnénk, illetve a nyugdíjba vonuló matematika tanár pótlásakor matematika-informatika állás pályázat megjelentetésével erősítenénk az informatikai vonalat.
6. Folyamatos feladat lenne egy ECDL interaktív feladattár szerkesztése iskola saját webes feladattárában az otthoni gyakorlás, felkészülés segítésére.
7. Az előkészített szakmai anyaggal 2018-19-es tanévtől az ötödik évfolyamon indulhatna felmenő rendben.

A megvalósítás időterve

Időterv	
tanév	Feladat
2017-18	Szakmai tájékozódás és felkészülés tanéve: <ul style="list-style-type: none"> • Külső szakmai tapasztalatok meghallgatása, • Az ECDL követelmények, tematika megfeleltetése és elosztása a kerettantervi előírásokkal, szükség-szerű változtatások elvégzése, ECDL szakköri tan-

	tervek előkészítése.
2018 -19	<ul style="list-style-type: none"> • Az ötödikes évfolyam az új tanmenettel indul – tapasztalatok alapján korrekciók történhetnek. • A tantárgyfelosztás tervezésekor az ECDL szakörindítés feltételeinek tervezése, felmérése
2019-20	<ul style="list-style-type: none"> • Óratervi változtatások az új NAT megjelenését követően. • Az 5-6. évfolyamos tananyaggal haladás – tapasztalatok alapján korrekciók történhetnek. • Kapcsolatfelvétel az ECDL vizsgaközponttal
2020-21	<ul style="list-style-type: none"> • Az informatika szakos ellátottság belülről vagy kívülről erősödik. • Az 5.-6.-7. évfolyammal haladás • Jelentkeztetés vizsgára– tapasztalatok alapján korrekciók
2021-22	<ul style="list-style-type: none"> • Az 5.-6.-7.-8. évfolyammal haladás– tapasztalatok alapján korrekciók • Jelentkeztetés vizsgára • A program értékelése a vizsgaeredmények, tapasztalatok alapján
2022-23	A program folytatása

Beválasí kritérium

- Megtörténik a tanmenet módosítása
- Megoldódik a 6.-7. évfolyam óraszámának emelése heti 2 órára vagy az ECDL vizsgát letenni kívánóknak ebben a mértékben megsegítése szakköri foglalkozással
- Megszületik az otthoni gyakoroltatásra alkalmas online feladattár
- A mesterprogram végére vagy legkorábban 2020-21-es tanév hetedikesei között megjelennek az első ECDL vizsgások.

AZ IDEGEN NYELVI KÉPZÉS ÁTALAKÍTÁSA – AZ ANGOL NYELVI NÍVÓCSOPORTOS KÉPZÉS OSZTÁLYONKÉNTI BONTÁSSAL

Az innovációs elem célja

A jövőben szeretnénk a két idegen nyelvű választékot (német – angol) az angolra egységesíteni, mivel a beiratkozáskor rendre érzékeljük, hogy nehéz megnyerni a szülőket a németes osztályban kezdésről, hiszen úgy érzik/hiszik ekkor még, hogy az angol nyelvben jobban tudnak segíteni majd gyermeküknek.

Mindhiába a jogos általános érvek sora, eddigi német nyelvoktatásunk eredményei, nehezen tudunk toborozni az ilyen osztályokba diákokat.

Az idegen nyelvi nívócsoportos oktatást 210-11-es tanévben vezettük be, mert éreztük, hogy egyrészt reagálnunk kell a szülői körben erősödő, a nyelvoktatás fejlesztését sürgető igényére, másrészt az oktatáspolitikai fókuszában is rendre felvetődő problémakör az alapfokú nyelvoktatás kérdése.

Ekkor indult meg a nívócsoportos oktatás felé mozdulás, az útkeresés. Az akkori oktatói státuszszám befagyasztása miatt olyan megoldást kellett keresnünk, mely az akkor rendelkezésünkre álló 3 angol és 2 német szakos nyelvtanárral felmenő rendszerben megoldhatónak tetszett: 3 osztályú évfolyamok 2 angolos osztályát három nívócsoportba osztottuk szét (felzárkóztató, normál, nívó), s a nívócsoportok óráit 2 órarendhez illeszkedő szakköri órával egészítettük ki. A németes osztályt két csoportra osztottuk, s ugyanúgy 2 szakköri órát kaptak a nívócsoportok tagjai.

Az idegen nyelvi munkaközösség szakmai munkájának dicsérete, hogy az elmúlt hat tanévben e munka eredményeként egyre több nyolcadikos (a legutóbbi alkalommal a nívócsoportosok 100%-a) tesz külső vizsgahelyszínen eredményes minősítő vizsgát, kerületi versenyeken tagozatos kategóriában mindig hoznak el néhány dobogós helyet diákjaink. A kerületi angol nyelvi verseny szervezését is a nívócsoportos oktatás elindításakor vállaltuk fel.

Persze e folyamatnak akadt árnyoldala is. *„Az angolos csoportokban továbbra is problémát jelent a magasabb csoportlétszám. Bár már a kollégák alakítottak a csoportokon (létszám és tudásszint alapján), erre továbbra is oda kell figyelni. Látszik a nívócsoportos oktatás hátránya is, azaz van egy nagyon jó csoport, ahol szárnyalni lehet, van egy elfogadható és egy nagyon gyenge, ahol a tanár munkája kínszenvedés. Szerencsére a kollégák terhelése valamilyenre kiegyenlítődik, vagyis majdnem mindenkinek van nagyon gyenge és jobb csoportja is. A gyenge csoportokban nehéz az órán dolgozni, mert önfegyelme sokuknak alacsony, nem tudnak várni addig, míg sorra kerülnek, nem figyelnek, beszélgetnek sokszori rászólás után is. A gyenge csoportok jó részének nagy nehézséget jelent a nyelvtanulás, rendszeres a felszerelés- és házi feladat hiány, sokan otthon semmit nem készülnek az órákra. Ezekben a csoportokban a tanárral való tiszteletteljes magatartás is sokszor reménytelen elvárásnak tűnik. A gyenge*

csoporthoz óráinak nagyon megtervezettnek, színesnek, érdekesnek kell lennie, hogy fenntartsa a tanulók figyelmét és valóban tanulás is történjen. Nagyon sok energiát kell áldozni ezekben a csoportokban, miközben a befektetett munka és az eredmény nincs arányban, a tanár itt csak ritkán jut „igazi” sikerélményhez.” – írta 2013-14-es beszámolójában kollégái jelzéseiről a munkaközösség-vezető.

Az eddigi tapasztalatokat összegezve a szakmai közösség egyre többször fogalmazza meg, hogy a fenti probléma megoldására a szükség szülte két osztályból összevont nívócsoportos rendszernél jobbnak tartanák az osztályonkénti nívócsoportos bontást, hisz ott a „gyengébbik” csoportnak is születne „húzó elitje”, mely biztosítaná az egészségesebb csoportmorál kialakítását.

A megvalósítás eljárásrendje

A nyelvi váltásra most, hogy a közeljövőben némettanáraink nyugdíjba vonulnak, érdeksérelem nélkül lehet felkészülni.

A jövőendő egységes angol nyelvi évfolyamokon az eddigi a két osztályból összevonással 3 (felzárkóztató, normál, nívó) szinten kialakított csoport helyett, osztályonkénti csoportbontást terveznénk. A lépcsőzetes kivezetés a 2017-18-as tanév első évfolyamosaival kezdődne (ekkor már nem indult németes osztály). A két nyugdíj előtt álló német szakos kolléga közül az első helyére 2018-19-es tanévre kell német – magyar szakost felvenni, a 2019-20 tanév végével nyugdíjba vonuló utolsó német szakos kolléga után a 2020-21-es tanévtől ellátásra váró, folyamatosan csökkenő (2023-24-ig) 27,5 órányi német óra ellátására magyar-német szakos kolléga felvételére lesz szükség. *(A táblát lásd mellékletben)*

A fentebb leírt „kivezetéshez” a tankerület segítő, most még pontosan meg nem nevezhető, alternatív megoldásokat is segítő együttműködésére lesz szükség (pl., visszafoglalkoztatás részmunkaidőben).

Fokozott figyelemmel kell a közel jövőben tanévekre előre tervezni a tantárgyfelosztást, átgondolni az állaspályázat szakos kritériumait.

Meg kell tartani a nívócsoportokban a 2014 májusában megkezdett vizsgarendszer működtetését, a rendezésünkben zajló kerületi tanulmányi verseny hagyományát.

Beválási kritérium:

- A változtatás során sikerül törésmentesen, külső vizsgák letételével kivezetni a németes csoportokat,

- Az osztályon belüli csoportbontásban is megmarad a nívócsoportok Junior-vizsgaeredményei angolból (egy ideig németből is),
- a normálcsoportok munkamorálja kevesebb frusztrációt okoz tanári és diákoldalon.

HATÉKONY TANULÁS SEGÍTÉSE, GONDOLKODÁS FEJLESZTÉSE (GONDOLAT-) ELMETÉRKÉPPEL

Az innovációs elem célja

A tanulás támogatása és hatékonyságának optimalizálása, az élményszerűbb tanulási környezet biztosítása, az önálló tanulás készségének erősítése folyamatos elvárás az iskolákkal szemben. A szakirodalomban és az internetes oldalakon körültekintő elméleti és módszertani megalapozottsággal illetve kevésbé részletező, leegyszerűsített szerkezetben számos módszer, megoldási ajánlat egyaránt elérhető e téren.

A már fentebb említett, a szülők körében végzett elégedettségi felmérésben „Az iskola tevékenységében az nem tetszik ...” kérdéskörben is számosan jelezték: kevesebb lexikát és több logikus gondolkodásra ösztönző tanári elvárást/eljárást, a tanulás tanításának gyakorlatát, digitális eszközpark fejlesztését kérik. (Lásd pl. „...hogyan tanulni nem tanítja meg a gyereket, de ez sajnos az egész magyar oktatási rendszer hibája, nem az egyes iskoláké vagy pedagógusoké” formában).

Iskolánk a maga személyi és tárgyi lehetőségeivel természetesen eddig is igyekezett a pedagógiai programjában megfogalmazott feladatnak eleget tenni, de gyakorlatát a beválás eredményességének tükrében és a változó feltételekhez igazodva kell változtatnia.

Céлом tehát, hogy kollégáim tanári gyakorlatában ösztönözzem a diákok önálló jegyzetkészítési és –használati készségének kialakítását, gyakoroltatását.

Előkép az iskolai gyakorlatunkban

Az iskolavezetés a tantestületben már szervezett tanulásmódszertani képzést (Oroszlány Péter metodikája alapján), melyet a nem szakrendszerű órakereten belül tanórai foglalkozásként tanulásmódszertani foglalkozások követtek 2008-09-es tanévtől. A foglalkozásokat az osztályfőnökök negyedévenkénti rendszerességgel tartották változó eredményességgel.

A gyakorlat az órakeret megszűnésével szakadt meg, azóta a tanári ismeret és gyakorlat megkopott.

A probléma érzékelését mi sem bizonyítja jobban, mint az a mesterprogram, melyet az egyik magyartanárunk, munkaközösség-vezetőnk jegyez „Szövegértési stratégiák a tanulásban”

címmel, s célkitűzései e területtel is érintkezési pontokat talál: a diákok szövegértési készségét kívánja javítani azzal, hogy különféle feldolgozó technikák tanításával kialakítja a tanulók tudatosabb szövegvizsgálatát, megtanulnak tájékozódni a szövegben, felismerik a szöveg belső logikáját. Remélem, hogy az ő szaktanári törekvése, tapasztalatainak megosztása, párosulva azzal, hogy a közismeretet tanító kollégák is jobban figyelnek majd a tanulást segítő jegyzetkészítési technikák gyakoroltatására, jótékonyhatást gyakorol későbbi szövegértési eredményeinkre.

A megvalósítás lehetőségei, eljárásrendje

Mivel jelen pillanatban nem áll rendelkezésünkre külön (óratervi, tanári kötelező órai) időkeret tanulásmódszertani tematikájú foglalkozás beállítására, olyan megoldást igyekeztem keresni, mely a **jelenlegi tanórai keretbe ágyazottan szaktanárok szűkebb csoportja által is felvállalható és már gyakorlatban is kiérlelt eljárást kínál.**

Célom lenne, hogy ne magyartanárok vállalják fel a feladatot, hanem közismereti tárgyakat tanító kollégák.

A megoldáskeresés során a Kiskunhalasi Fazeka Mihály Általános Iskola Akkreditált Kiváló Tehetségpont jó gyakorlatára bukkantam, s felvettem a kapcsolatot az iskolával módszertani kiadványaik megszerzése okán.

A megvalósíthatóságról szóló szakmai kiadványaik megismerése után **adaptálható gyakorlatnak** ítélem a gyakorlatot.

A szakmai ismertetőben teljes részletességgel ismertetett fejlesztett kulcskompetenciák, képességterületek megismerése után a gyakorlat **előnyének tartom**, hogy

- arra készíti a diákot, hogy a tananyagban ágyazott nehezen előhívható, szórt ismereteket (kulcsfogalmakat) logikai kapcsolatrendszerbe, grafikus struktúrába állítsa, s így áttekinthető, visszaidézhető segédletet, vázlatot kapjon,
- az elkészítés során aktív, kreatív gondolkodásra serkent, kooperatív munkáltatásra alkalmas
- a lényegkiemeléssel segíti a szövegértelmezést, az órán vagy otthon elkészített gondolat térkép pedig olyan felelettervet ad, mely később a differenciált értékelés eszközeként a tanórai szóbeli reprodukcióhoz is jó segédeszköz lehet.

A fentebb elmondottak mellett **ez a megoldás illeszkedik mentortanáraink mesterprogramjához**, melynek célterületei egyrészt a szövegértési stratégiák a tanulás támogatásában, másrészt a motivációs bázis megerősítése az olvasóvá nevelés folyamatában.

A megvalósítás időterve

Az adaptálás **első lépéseként** (2017-19)

- Szeretném a felső tagozaton közismereti tantárgyakat tanító (osztályfőnök) **kollégáim** 3-4 fős csoportjának **együtműködését kérni**, hogy velem együtt megismerjék az adaptálandó gyakorlathoz kapcsolódó dokumentációt, és dolgozzuk ki a megvalósítás lehetőségét.
- Szükség esetén szeretnék **konzultációt** szervezni (előadó vagy óralátogatás) **a Kiskunhalasi Fazeka Mihály Általános Iskolával** az eljárás bevezetésének ismertetéséhez vagy személyes óralátogatási lehetőséget szervezni.
- Ezzel egy időben – a szülői fizetős fogadókészség függvényében - szeretnék **kiegészítő - megerősítő, szülők által választható** elemként elindítani az iskolában egy **önköltséges tanulásmódszertani tanfolyamot**, melyet felkért egyetemi tanárral egyeztetve kollégái tartanának iskolánkban. **„Lépéselőny”** elnevezésű tanfolyamunk tematikájának a különféle bekapcsoló, ráhangoló technikák ismertetése mellett része az „elmetérképezés” gyakorlata is.

A meghívás célja egyrészt, egy kiforrt tanulásmódszertani képzés intézményen belüli elérhetőségét biztosítsa a családok számára, másrészt az, hogy az egyetemi oktató, tanulás-módszertani tréner foglalkozásaira beülhessenek kollégáim is tapasztalatszerzésre, mely egyfajta továbbképzés lehetne számukra, s egyben azon lehetőség megteremtése, hogy osztályaik tanulóiban a tanfolyamon szerzett ismereteket ébren tarthassák, órai gyakorlatukban felhasználhassák.

Az adaptálás **újabb lépéseként** (2019 – 20 tanévtől) és egyben a folyamat **beválási kritériumaként** is a jegyzetkészítés technikájából házi verseny hirdetnek a kollégák 7 – 8. évfolyamon az iskola hagyományos „Lépéselőny” tanulmányi versenyének keretében

Beválási kritériumok:

- Felmérés készül az iskolában arról, hogy igénylik-e szülők az iskolai gyakorlatot kiegészítő önköltséges tanulásmódszertani tanfolyamot.
- Ha igen, akkor azon részt vesznek e foglalkozásokon olyan kollégák megfigyelőként, akik később az óráikon vissza tudnak utalni az ott elhangzottakra, óráikon alkalmazni fogják az „elmetérképezés” technikáját¹.
- A kollégák megismerik a kiskunhalasi iskola elektronikus és nyomtatott formátumú kiadványait².

¹ Lantos Mihály LÉPÉSELŐNY – Tanulj meg tanulni! 2017 - Bioenergetic Kiadó 76. – 80. oldal

- A kollégák összefoglaló gyakorló óráin, a diákok füzetében megjelennek a módszerhasználatának jelei.
- Szükség esetén személyes konzultáció történik a módszert alkalmazó iskola képviselőjével.
- A tapasztalatot szerzett szűkebb tanári csoport a tantestületen belül megosztja tapasztalatait, kialakult gyakorlatokról honlapunk videónaplójában jelennek meg felvételek.
- A kollégák gyakorlatához újabb kollégák csatlakoznak.
- A jegyzetkészítés rutinjából időnként házi versenyt rendeznek a kollégák figyelemfelkeltés céljából.

PROJEKTMÓDSZEREK ALKALMAZÁSÁNAK ERŐSÍTÉSE

Az innovációs elem célja

Tantestületünkben – bár számtalan nekifutás történt már erre - nem alakult még ki kellően tervezett, széles körben olyan hatékony gyakorlat az tanórai munkáltató módszerek alkalmazására, mely a frontális óráink mellett hatékony és motiváló erővel segítené az élményszerűbb ismeretszerzést. Tagadhatatlan, hogy – épp fentebb említett törekvések miatt - számos jó megvalósult példa született a tantermi és tanórán kívüli módszertani eljárásokra. Arra kell törekednünk, hogy az elkövetkezendő tanévekben a néhány kollégánál megjelenő projekt-módszerű tananyag-feldolgozásokhoz hasonló kezdeményezéseket a kollégák szélesebb körében, az ő bevonásukkal gyarapítsuk, fejlesszük.

Teremtünk kell az adott iskolai kereteink közt több olyan alkalmakhoz kötött ismeretszerző tevékenységet, ahol a diákok más és más csoportja

- egy jól körülhatárolt problémakörben,
- több tantárgyi területen is munkáltató,
- ismeretgyűjtő, rendszerező együttműködést igénylő feladatot kaphat,
- melynek végén bemutatatható produktum születik.

Előképek iskolai gyakorlatunkban

Igaztalan állítás lenne tehát azt állítani, hogy ne lettek volna / ne lennének most is törekvések erre a tantestületben. Kollégák közül néhányan egyéni projektmunkával ki-

² Nagy Czirok Lászlóné és Kárász Péter Tudástérképek II. (Tanulásmódszertan- és gondolkodásfejlesztés tudástérképek segítségével (2012) Kiadó APC – Stúdió ISBN: 978-963-9844-09-04 ; TUDÁSTÉRKÉP KÉSZÍTÉSE Módszertani és tanulásszervezési segítség tanulóknak és tanárnak, 6-tól 99 éves korig, számítógéppel vagy anélkül (2005) (pdf. formátumú elektronikus kiadvány)

sérledeztek már. Engedjék meg néhány példa ide idézését, melyeket Youtube-oldalunk videónaplójában is elérhetnek (*linkek a mellékletben*):

- A kulturális munkaközösség-vezető mestertanárunk „diákportfólió”-s munkája, projektkiállítása, digitális témahétre szervezett projektje;
- az ököfelelős munkaközösség-vezető projektnapja „A víz világnapja”-ra szervezett projekt témanapja;
- egy tanítónk alsó tagozaton megvalósított, víz világnapjához kötött projektje;
- iskolakönyvtárosunk és tanító kollégája „szentek élettörténete” tematikájú projektje; könyvtárismereti játéka kerületi közkönyvtárakban,
- hon- és népismeret tanító kollégáink hon- és népismereti kiállítása;
- egy másik tanítónk iskolai konyhakertje:

Megvalósítás lehetőségei, eljárásrendje

A területen továbblépés lehetősége, hogy a projektek az egyéni szaktanári kezdeményezéseken túl összehangoltabb tervezéssel, évfolyamszintű lefedettséggel történjenek bevonva például a feladatba külső kulturális helyszíneket, s az eddig többségében felső tagozaton megvalósuló projektek mellett jelenjenek meg 3-4. évfolyamok programjai is olyan kollégáktól, akik ebben még nem gyakorolták e munkaformát

A gyakorlat elmélyítéséhez a már eddig megmutatkozó **belső innovátori tudásmegosztás** mellett (már megvalósított projekteket vezetőktől) **továbbképzési lehetőséget** is keresünk, s a projektmunkában tapasztalattal rendelkező **kerületi iskolákkal is kapcsolatfelvétel** történhet a tapasztalatgyűjtéshez.

Lehetőségnek érzem, hogy a jövőben

- Tankerületünk a Kelet-Pesti tankerület a Néprajzi Múzeummal bázisintézményi együttműködést szervez, melyben iskolánk is szerepvállalásra készül.
- a tanév utolsó hetei közül valamelyiken kerület- és /vagy Budapest-ismereti, tanulmányi kiránduláshoz kössük egy-egy évfolyam projektjeit,
- a Csekovszky Gyűjtemény és Kiállítóházhoz kapcsolódó, feladatlapokkal kísért foglalkozásokhoz (*mellékletben példának szánt projektterv az elképzeléshez*),
- a Gózon Gyula Színházzal együtt szervezett rendkívüli irodalomórák, színházismereti foglalkozásokhoz,
- a Naplás-tóhoz köthető ökoterepgyakorlathoz köthetnénk projekteket.

E területen részben (a magyar kultúra napi rendezvénysort leszámítva) magam is azok közé tartozok, akik mások projektjében csupán segítőként részt vettem, de saját ötletemet nem valósítottam még meg.

Elképzelésem bemutatására – az együttműködési nyilatkozatokban szereplő intézményekben megvalósuló - projektterveket szeretnék bemutatni a mellékletben, melyek közül az egyiket a jelenlegi hetedikes osztályomban a következő tanév második tanévében szeretnék meg is valósítani, a másikat egy kolléganőmmel közösen vázlatoltuk, mint lehetséges tervet.

A megvalósítás időterve

- a résztervben található -

Beválási kritérium:

- Az iskola részt vállal a tankerület és a Néprajzi Múzeum közt megvalósuló bázisintézményi együttműködésben.
- Projekttervek valósulnak meg az alsó és felső tagozaton évfolyam szinteken.
- A megvalósult projekttervekből bárki számára elérhető elektronikus ötlettár születik a honlapunkon, a programokról fénykép vagy videóismertető készülnek.

MELLÉKLET

ECDL vizsga követelményeihez igazított informatikai oktatás a tanórák keretében

Források

[Követelmények – Tematika](#)

[Tematikus feladattár](#)

[10. kerületi vizsgaközpont:](#)

[Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola tájékoztatója az ECDL felkészítési lehetőségről](#)

Az idegen nyelvi szerkezetváltás megvalósításának időterve

Idő- és erőforrásterv

Az alábbi, kizárólag az idegen nyelvi órák alakulását előrejelző számítás az áttanítások és egyéb szakóra-ellátási feladatok miatt hozzávetőleges tendenciát mutat. Az elkövetkezendő tanévekben egy egy-két tanévre előre mutató tantárgyfelosztásokat kell bekészíteni a tervezéshez, bár az előre nem látható váratlan változások ellen ezek sem segítenek.

	1.a	1.b	1.c	2.a	2.b	2.c	3.a	3.b	3.c	4.a	4.b	4.c	5.a	5.b	5.c	6.a	6.b	6.c	7.a	7.b	7.c	8.a	8.b	8.c	Egyéb	Össz
2018/19																										
BN	1,00			1,00	1,00								5,00		3,00	3,50		3,50	3,00				3,50			24,5
CsCs J.															5,00			5,50	5,00					3,50	6.ctört.2	24
																									7.b tört.2	
																									of.6.c	
KA.													3,00			5,50					8,00		5,50		of.7.b	22
GyM tanító		1,00	1,00			1,00	1,00	1,00			2,00	2,00														9
MFM														3,00			5,50				8,00	5,50			of.7.c	22
																									mkv	
félállás ném										1,00	2,00			5,00			3,50						3,50			15
2019/20																										
BNi														5,00		5,50		3,50	3,00		3,00	3,50				23,5
CsCs J..														3,00				5,50		5,00	5,50				7.c tört.2	19
																									8.b tört.2	

Hatékony tanulás segítése, gondolkodás fejlesztése (gondolat-) elmetérképpel

Források.

1. [A GYAKORLATI PEDAGÓGIA NÉHÁNY ALAPKÉRDÉSE 3. kötet: Hatékony tanulás](#)
[Sorozatszerkesztő: M. Nádasi Mária ISBN 963 970 464 4 ELTE PPK NEVELÉSTUDOMÁNYI INTÉZET 2006](#)
2. TUDÁSTÉRKÉP KÉSZÍTÉSE Módszertani és tanulásszervezési segítség tanulónak és tanárnak, 6-tól 99 éves korig, számítógéppel vagy anélkül (2005)
3. Nagy Czirok Lászlóné és Kárász Péter Tudástérképek II. (Tanulásmódszertan- és gondolkodásfejlesztés tudástérképek segítségével (2012) Kiadó APC – Stúdió ISBN: 978-963-9844-09-04
4. JÓT, JÓL [A jó gyakorlatok helye és szerepe a köznevelés-fejlesztés rendszerében](#) - Kiadja az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft., 2015 - ISBN 978-963-9795-72-3 / 126. oldal
[Kiskunhalasi Fazeka Mihály Általános Iskola](#) igazgatójának ismertetője az eljárásrendről
5. Lantos Mihály LÉPÉSELŐNY – Tanulj meg tanulni! 2017 - Bioenergetic Kiadó
6. [Oroszlány Péter módszertani továbbképzési oldala](#) :

Iskolai előzménytár

[Majorcsikné Fabu Mária foglalkozásából részlet 2011-ből](#)

Projektoktatás

Források:

1. [Kovátsné Németh Mária habilitált egyetemi docens „A hatékony tanulást elősegítő módszerek” tanulmány a projektoktatásról, projektmodszerről.](#)
2. Veresné Anikó: [A projektoktatás megszervezése és bevezetése az iskolában](#)
3. Fieszlne Ancsák Jolán EU projektmenedzsment szakértő: [PROJEKTOKTATÁS PEDAGÓGIAI PROJEKT](#)
4. Fülöp Márta Marianna „Tehetséggondozó projektek és portfóliók készítése informatikával Kiadó: Informatika-számítástechnika Tanárok Egyesülete Budapest 2015

5. Verók Attila – Vincze Beatrix [A PROJEKTMÓDSZER ELMÉLETE ÉS GYAKORLATA](#)

Iskolai előzménytár

1. A kulturális munkaközösség mestertanár vezetőjének „[diákportfólió](#)”-s munkája, [projektkiállítása](#), [digitális témahétre szervezett projektje](#)
2. Az ökofeलेlős munkaközösségvezető projektnapja– [A víz világnapjára szervezett projekt témánapja](#) (módszertani a film 09:27 percétől):
3. Egy tanítónk alsó tagozaton megvalósított, [víz világnapjához kötött projektje](#):
4. Iskolakönyvtárosunk és tanító kollégája „[szentek élettörténete](#)” című projektje
5. Hon- és népismeretet tanító kollégáink [hon- és népismereti kiállítása](#):
6. Egy tanítónk iskolai [konyhakerti](#) projektje:
(A kollégák közléshez szükséges beleegyező nyilatkozatával rendelkezek.)

Egyéni projektterv és kollégák egyeztetés után vállalt projektjei

ALKOTÓMŰHELYBŐL SZÜLETETT KIÁLLÍTÓHELY

besegítő kollégával egyeztetett 8. évfolyamos saját projektterv

A projekt címe: Rákosmente kiállítóhelyei I. – A Csekovszky-gyűjtemény és Kiállítóház

A projekttervet készítette: Raffay Gábor és az érintett szakos kollégák a 8.évfolyamon.

Tantárgy: Anyanyelv és irodalom

A projekt időtartama: a 2018-19-es tanév 4. negyedéve

A projekt fajtája: Évfolyamszintű felfedeztető, együttműködésre készítő csoportmunka

A projekt célja: Megismertesse a diákokat közvetlen környezetük művészeti kiállító és alkotó helyeivel.

Társuló kompetenciaterületek: IKT eszközhasználat, forráshasználat, tervezés – problémamegoldás, kooperativitás, felelősségvállalás,

A feladat ismertetésének módja: diákokkal ötletbörze, a szülőknek tájékoztató lap, internetes felület

A projekt menete:

- A közreműködő kollégák előzetesen egyeztetnek a projektterv véglegesített szerkezetéről.
- Szükség esetén időpontokat egyeztetnek a külső szereplőkkel.

- A diákok feladatválasztását megelőzően az osztályoknak projektismertető ötletbörzét tartanak a projektvezető tanárok, ezzel egy időben a szülők is tájékoztatót kapnak a gyerekek lehetséges feladatairól, s az iskola felkéri a szülőket a diákok ösztönzésére, segítségére.
- Az osztályok a vállalt feladatoknak megfelelően kisebb munkacsoportokat alkotnak.
- Egyeztetett időpontokban projektrendezvények és -megbeszélések a diákokkal (kiállítóhely látogatása, meghívott vendéggel beszélgetés).
- A kiválasztott feladatokat egyénileg vagy csoportosan dolgozzák fel.
- A leadási határidő után az elkészített tárgyi munkákból az iskola belső terében házi kiállítás születik a prezentációkról videófelvétel születik, megosztásra kerülnek az internetes felületen.

Választható feladatok:

1. **„Kiállítóhelyek a kerületben”**címmel mutassátok be a kerület azon helyeit, ahol kiállításokat lehet megtekinteni az év bizonyos időpontjaiban!

Megoldási lehetőségek:

- a. Keressétek fel a helyeket és az internetről elolvasott információkat valaki közületek mondja el röviden a társa mobiltelefonos videókamerájára! A felvételeket egy filmmé vágni a projektvezető tanár segít.
 - b. Ugyanezt megoldhatod fényképekkel és diktafonos hangfelvétellel is, melyet aztán diasorozattá vághatsz az iskola számítógépes termében.
2. **„Egy országos hírű rákosligeti művész”** – Forrásfelhasználással készítesek egy tablóra rövid életpályavázlatot Csekovszky Árpádról!
 3. **„Emlékek a művészberről”** – Csekovszky Árpád özvegyével
(Támogató projekt: közös beszélgetés egyeztetett időpontban az évfolyam feladatvállalóinak.)
 4. **„Kiállítóhelyé formált alkotói műhely”**címmel készíthet az egyik csoport fényképeket a kiállítóházban és kertjében, s írhat mellé egy figyelemfelhívó ismertetőt, melyben beszélhet egy leendő látogatónak
 - a. az alkotóház elhelyezkedéséről,
 - b. a művésztől, akinek az alkotásait megtekintheti a látogató,
 - c. a kertben látható érdekességekről,
 - d. a kiállítás belső teréről

e. a kiállított alkotások csoportjairól.

A fényképekből és az írásból tablót készíthetsz. A nyomtatáshoz kérd szüleid vagy az iskola segítségét, tablót az iskola ad a munkához.

(Támogató projekt: kiállítás-látogatások szervezett csoporttal egyeztetett időpontban.)

5. **„Csekovszky Árpád, kültéri plasztikai az országban”** Készíts vaktérképet egy tabló közepére, majd keresd meg a kiállítóház oldalán Whéner Gyula tanulmányához közölt képeket. Ezek alapján be tudod azonosítani majd a helyeket. töltsd le és nyomtasd ki a képeket és használd fel őket a vaktérkép csinosításához!
6. **Készíts plakáttervet!** – Tervezz plakátot „Csekovszky kerámiába álmodott állatfigurái” című kiállításához! Ne felejtse el a látványelem mellett a plakát fontos információit: téma megnevezése, a kiállító személye, kiállítás helye címmel, ideje, megtekinthetőség határideje, támogatói!

Időterv

	Feladat	Segítő háttér
április 1. hete	- Feladatkiírás a honlapon és a projekt értelmezése a diákokkal.	- Szülők értesítése a feladatokról, segítségi lehetőségről.
április 2-4. hete	- Ismerkedés a kiállítóházzal, honlapjával, - kiállítás megtekintése, - beszélgetések a művészeti vezetővel, a művész özvegyével.	- konzultációk - tárlatlátogatás megszervezése, - beszélgetések időpont egyeztetése
május 1.-3. hete	- Témafeldolgozás, - feladatok elkészítése	- a prezentációk, - filmek, - diasorozatok elkészítésének segítése a számítógépes teremben
május 4. hete	A feladatok leadásának hete, A munkák archiválása, feltöltése internetes felületen, házi kiállítása - folyamatos lehetőség kész anyagok leadására.	

Elbírálás szempontjai a kollégákkal később egyeztetett szempontok alapján:

- a megoldások kreativitása
- technikai kivitelezése,
- saját elgondolások, tapasztalatok megjelenése

SZÍNHÁZBA MEGYÜNK!

tanító kollégával egyeztetett közös projektterv 4. évfolyamosok számára

A projekt címe: Színházba megyünk! – A Gózon Gyula Kamaraszínházzal közös projekt

A projekttervet készítette: Raffay Gábor és egy alsós kollégája.

Tantárgy: Olvasás

A projekt időtartama: a 2018-19-es tanév 3. negyedéve

A projekt fajtája: Évfolyamszintű tanulói kreativitásra, együttműködésre készítő csoportmunka.

A projekt célja: Színházlátogatás során élményszerűen megismertesse a diákokat a közvetlen környezetükben található színházzal, látogatást követően életkori szinten értelmezzék a színház fogalmát, felismerjék célját, ismerkedjenek az előadás háttérmunkájával.

Társuló kompetenciaterületek: , anyanyelvi -, esztétikai kompetencia (szövegalkotás, tárgyalkotás), – problémamegoldás, kooperativitás, felelősségvállalás,

A feladat ismertetésének módja: diákokkal ötletbörze, a szülőknek tájékoztató lapja: Hogyan segítheti gyermekét a várható feladatokban?

A projekt menete:

- A színházzal egyeztetett színházlátogatás előkészítése (szülők tájékoztatása; jegyrendelés; a későbbi, színház által nyújtott kísérő program tisztázása).
- Az osztályokban zajló előkészítő munka: Csoportos beszélgetés korábbi látogatások felelevenítésével.
 - Hogyan tájékozódunk a megnézhető előadásokról
 - szórólapok, plakátok – a színház és a művelődési házak szórólapjainak közreadása
 - Mit tudunk meg a plakátokból, szórólapokból?

- Hogyan szerzünk jegyet?
- Színház az iskolában: Mi hogyan készülünk a karácsonyi fellépéseinkre? Mi zavarhatja meg a műsorunkat? Hogyan hallgatjuk mások előadását?
- Az kiválasztott színházi előadás megtekintése
 - Az előadást követő beszélgetés a színház vezetőjével, a darabban szereplő színésszel:
 - A darab értelmezése: Mit láttunk? Miről szól?
 - Hogyan készült?
 - Ismerkedés az épülettel, a színpaddal, fényképek készítése.
- **A látogatást követő iskolai, otthoni feladatok:**
 - Írjatok ismertetőt a látott darabról!
 - Készíts rajzokat a darab szereplőiről!
 - A színházban készült képekből készítsetek albumot feliratokkal!
 - Készítsünk társasjátékot a színházról!
- **Az elkészült írásokból, albumlapokból, plakáttervekből tantermi, aulai kiállítás rendezése**

JÁNOS VITÉZ PROJEKT

*Múzeumi és színházi programhoz kötött 5. évfolyamos program
egy magyar tanár kollégám vállalt projektje*

A projekt célkitűzése:

A tervezett program a lejjebb felsorolt tevékenységlépéseknél jelölt tantárgyi koncentrációk mellett külső kulturális helyszíneket von be a tananyag-feldolgozásba, s egyben a múzeum-és színházlátogatás etikettjét gyakoroltatja a diákokkal.

Tervezett ideje: 2017-18. tanév 3. negyedév

Időkeret: 1 hét, tanmenethez igazodóan

A projekt elemei

- Menlevél tervezése (irodalom és vizuális nevelés összekapcsolása).
- "Lehetetlen térkép" megrajzolása (földrajz, természetismeret koncentráció) - kiállítás.
- Dramatizálás: Kukorica Jancsi bírósági tárgyalása (dráma és etika koncentráció),

- Múzeumpedagógiai foglalkozás: évfolyam-látogatás a PIM-ben (Petőfi-kiállítás feladatokkal, vezetéssel).
- 5. Az én "Boldogságországom" - tabló készítése (személyiségfejlesztés),
- 6. színházlátogatás (Nemzeti Színház).

2017. november 21.

Raffay Gábor